

ივერია

რედაქცია:

ნიულომის ქუჩა, 21.

ტფლისი.

ბავთი დასაბამლად:

და განცხადებათ დასაბეჭდად უნდა მიმართონ რედაქციის და წერა-კითხვ. გამაგრ. საზოგადოების კანცელარიას.

ფასი განცხადებას:

ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე — 16 კაპ. მეოთხედზე — 8 კაპ.

ბავთი ლიცია:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
0	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი — ერთი შაფლი.

„ივერია“

გამოდის 1894 წელს

იმავე პარაგრაფით, როგორც წინადა.

გამეტის დაბარება შეიძლება შემდეგის ადრესით:

ტფლისი,

„ივერიის“ რედაქციას

ნიულომის ქუჩა, 21.

„პროვუტაჟი შორის წერა-კითხვის გამაგრ. საზოგადოების კანცელარიას, სასახლის ქუჩა, ბანკის ქარვასა.

სათვისტო ადრესი:

ТИФЛИСЪ. Редакция „ИВЕРІА“.

დებევა

11 ივლისი

ლორეანე. კორეამ განაცხადა, თანახმა ვარ ცვლილებანი შემოვიღო, თუ იაპონიის ჯარი გაყვანილი იქნება; აქ იმ აზრისანი არიან, რომ ჩინეთის სურვილის თანხმად ჰოქკეი-დობს კორეა. ჩინეთმა უთხრა იაპონიას, ინგლისის შუამავლობას მიპარტეთო; ინგლისმა ურჩია იაპონიას მორიგდით მშვიდობიანად, მაგრამ იაპონია არ დასთანხმდა ამ რჩევას; მაშინ ჩინეთმა გამოაცხადა, რომ თუ იაპონიის ჯარი არ იქნება გაყვანილი, მოლაპარაკებას შეესწყვეტათო. ჩინეთსა და იაპონიის აქტურმა ელჩებმა არა იციან რა ომის გამოცხადების შესებ. 20 ივლისს ტოკუდგან კორეის ში გვიგზავნა რუსეთის ჯარის რაზმი, 12,000 კაცისაგან შემდგარი და 8 სამხედრო ნავი, რომელთაც ნავთქვიმი აქვთ, ბრძოლა დაიწყეთ, თუ იაპონიის ჯარმა წინააღმდეგობა გაგიწიათ და ნება არ მოეცათ ნავიდან გადმოსვლისაო. ჯარი იგზავნება ფუძელდგან ლეონუს კუნძულზედ. ვინცობაა ომი დაწყდა, ჩინეთის ჯარი ნანკინისა და კანტონისა თავს დაესხმის იაპონიის კანარებს. ჩინეთის ყოველმა პროვინციამ 20,000 ჯარის-კაცი უნდა გამოიყვანოს.

ახალი ამბავი

ბნა ტფილისის გუბერნატორმა განკარგულმა მოახდინა იმის შესახებ, რომ აღმინისტრაციამ დიდი ყურადღება მიუქციოს საქველ მოქმედებად დაფარულნი, სულ უნტროსი ცოტა განზღდ გაცოცხლებული და ქვეშეთი თამაშობდა, მომდევნო „ხუბული“ გაიყვანეს ჰეგელითა, უფროსი-ი ლედას კალათაზედ თავ-მიდებული ხან თავის ძეგს გასტყროდა, ხან ლედას ჰეგელისაზედ, ან გეტყობ: აგრა დედა ხელი მაქო, აგრა, დედა, კამაქვერები... შეხე... შეხე... და ხან-კი გამუღულ-გამოხლეულს გააღვიწყებდა თვალსა. დაუხლოვდით ამ აღმინისტრაციის რაზმს წამოიხედა და მიხრწნილის ხით მიიხრდა; — დედა-შვილობას, ქრისტეს გულისთვის, გამიკითხეთ, ომლები მშვიდრები მებრძობენ... — შედეგი... გულში ბეგრმა გრძობამ დამიწყო ფორთხი და უნებურად გამახსენდა ჩემი ამხანაგის სიტყვები: „ჩვენ ქალაქს „პირუტყვი“ მუარველი საზოგადოება“-კი ჰყავს და ადამიანისა... გული შეგხეხარ... ავტრისხეხარ უღუქმა პურობისა... შინა საბარლო ბალღებს... ვინ იცის, წლები ეწვიოთ და ექსწებათ... რა

ლორეანე წარმოდგენის გამაგრ-თვლისაო. ეს განკარგულმა იმ მიზნებზე გამოიწვია, რომ მაღლიან ხშირად ჰპარტავენ ამისთანა წარმოდგენებს ღარიბ მოსწავლეთა დასახარებლად, მაგრამ ზოგიერთნი-კი უფრო თავის სარგებლობას სცდილობენ. ამ გვარად აღმინისტრაციის დავალებული აქვს თვალ-ყური ადევნოს საქველ-მოქმედლოდ გამართულ წარმოდგენებს, რათა შემოსავალი დანიშნულენებისამებრ იყოს მოხარებულნი. * * * წარსულს კვირას ქალაქის მოურავმა პ. ა. ოზმაილოვმა და მთარმანის ინჟინერმა ნ. ნ. პარბოტ-დემარნიმ განსჯეს საგურამოს წყაროები, საიდანაც სახეში აქვთ წყალი გამოიყვანონ აქვლის წყლის დასაბეჭდვლად. ოზმაილოვმა და პარბოტ-დემარნიმ არამც თუ საგურამოს, მდ. კოპორტის წყაროს წყალითაც, რომელიც საგურამოს, ისე ს. კოპორტის წყაროები ერთად არის შეერთებული და ორ-თვალისა წისქვილი-ატრიოლგებს და კიდევ კარგა ბლომად წყალი არაგვში ჩაღის. ამ ცერუდის გამოკვლევიდანაც სჩანს, რომ ეს წყალი უნდა საკმარისი იყოს ტფილისისათვის. ამას გარდა წყალი შესამდებელი დაქაპანო თავისდათვად, რადგან ის ადგილი ტფილისზედ მაღლობად იმყოფება, რის გამოც ბევრად ნაკლები ფული დაიხარჯება. * * * 10 ივლისს, როდესაც ბათუმის სახალხო მატარებელი მოვიდა ტფილისში, მავნებმა ტერ პოლისოვმა რკინის გზის ენდარბის გამოუტხადა, რომ როდესაც მატარებელი მალდია... ამას ვფიქრობდი და თან დედაც-კი მიამბობდა თავისის უბედურების ამბავს, თითქო მე შევითხებებოდა: * * * შენდა უყვდი ის საათი, ამბობდა საბარლო, როცა ი ქალაქის დიდი ხიდი აშალეს, საწყალი, ცხონებული, ჩემი ქმარი იქა მუშაობდა ღურჯუნი. ის იყო, დღიურ შემოტანილი ფულით ვიკვებებოდი... ქარასაც ვისტუმრებდით... ახლა... ახლა, როცა ის ჩემი პატრონი აღარ გვეყავა, დღერთაზედ უნებურად რა იცოვდი, გენაცვა, დღისთვის საღამომათი ვაქი გამოვიდა სახლიდან, ეს-კი მოთხრა ერთი: დღეს წელში მოშლილი ვარ, გული შემოკვების და მუშაობა არ მინდოდა, მაგრამ მინც წვიდა, და აქი იქ დამიგდა თვალბი... ხილდგან გუ-შობის დროს, „იიიიისავე მუფ-თხილდობით“, გადავიდა, დაშავდა და იმან მოკლა... მოსვენეს ჩემი პატრონი... ღმერთო, რა შეგ-კრავდ, შე დალოცვილი, რომ ასეთი ცეცხლი და გენია გამიჩინე.

აქტილიდან წამოვიდა, ვიღამაც ამომაცოლა ჯიბიდან ქისა, რომელშიც 60 მან. ფულად მქონდა, ერთი პირველი სესხის მომგებიანი ბილეთი და თამასუქები, სულ 1660 მან. ლარებულნი. 11 ივლისს დილით საღვურ ავკლის ცოტა მოშორებით რკინის გზის ლინდგათან რკინის გზის ენდარბს ეკონა ტერ-პოლისოვის ქისა, რომელშიც პირველი სესხის მომგებიანი ბილეთი და თამასუქები-და იყო; ფული-კი ამოვიღეთ, მომგებიანი ბილეთი და თამასუქები გადასცეს ტერ-პოლისოვს. * * * ბაქო: იენისის თევში ბაქოდგან გავზავნეს სხვა-და-სხვა ქალაქებში ამოიღურ-კავასების რკინის გზით 5188 ვაგონი ნავით * * * თელავი: ჩენს მზარაში ქერები და ყანები უკვე ვიკრა. ვოლვის მიხეზით ორივეს ძალიან აქვს მოღებული ფშვრია და მომეტებული უფრო სითბამენ. არა მკიან, რადგანაც უწყლოობით არ ვაიხარდა. სიმინდისა და ფეტვის იმედი ხალხს აღარა აქვს, ძნელად თუ მოამატებელი გვლესა და თავის დეკემბრამდის შეჰყავა პური. ფელი იყვება თელავის სასწორზე ფული 1 მ. 15 კაპ. და მაშინ რაღა უნდა იყოს? წყალი უნდა საკმარისი იყოს ტფილისისათვის. ამას გარდა წყალი შესამდებელი დაქაპანო თავისდათვად, რადგან ის ადგილი ტფილისზედ მაღლობად იმყოფება, რის გამოც ბევრად ნაკლები ფული დაიხარჯება. * * * 10 ივლისს, როდესაც ბათუმის სახალხო მატარებელი მოვიდა ტფილისში, მავნებმა ტერ პოლისოვმა რკინის გზის ენდარბის გამოუტხადა, რომ როდესაც მატარებელი მალდია... ამას ვფიქრობდი და თან დედაც-კი მიამბობდა თავისის უბედურების ამბავს, თითქო მე შევითხებებოდა: * * * შენდა უყვდი ის საათი, ამბობდა საბარლო, როცა ი ქალაქის დიდი ხიდი აშალეს, საწყალი, ცხონებული, ჩემი ქმარი იქა მუშაობდა ღურჯუნი. ის იყო, დღიურ შემოტანილი ფულით ვიკვებებოდი... ქარასაც ვისტუმრებდით... ახლა... ახლა, როცა ის ჩემი პატრონი აღარ გვეყავა, დღერთაზედ უნებურად რა იცოვდი, გენაცვა, დღისთვის საღამომათი ვაქი გამოვიდა სახლიდან, ეს-კი მოთხრა ერთი: დღეს წელში მოშლილი ვარ, გული შემოკვების და მუშაობა არ მინდოდა, მაგრამ მინც წვიდა, და აქი იქ დამიგდა თვალბი... ხილდგან გუ-შობის დროს, „იიიიისავე მუფ-თხილდობით“, გადავიდა, დაშავდა და იმან მოკლა... მოსვენეს ჩემი პატრონი... ღმერთო, რა შეგ-კრავდ, შე დალოცვილი, რომ ასეთი ცეცხლი და გენია გამიჩინე.

ველეტონი

ნაწყვეთიანი
შორს, შორს ჩემგან მიწებებანო,
ჩინებ-გარსკვალვებანო,
მე სხვა ქალაქს ნუ გგონავარ,
თავსაქვსა მხეხებანო!
მუშა ვარ და მუშა მთავარს,
გაფანა მისით სიტყვებანო,
იგა-გონებებ მისევე ფრანკს,
ფაქინებ მას ველებანო.

„მა რა ვაზლს მივცემ ადღე-გულსა“

იქნება ის ამავი, მკითხველო, რომელიც მე უნდა გიამბო, შენც იცოდე, და მისათვის მოკლეთ გეტყვი. იენისის მიწურულნი იყო. ჩენს დედა-ქალაქში ჩვეულებრივ ცხელი, მტრისანი დღეები იდგა. ხალხი თითქო გარინდებულიყო სიციხისაგან,

ძლივს-და მსუნთქავდა. ზოგი ამბობდა: „დედა, რა სიტყვა, ქანაღის თავს დასწევასო, ნეტავი იმას, ვინც ეხლა გახიზნული საფარაკო-კო, ჩენთვის-კი სიტყვა თუ სიტყვი, მოსვენება არ არისო!“. ზოგენი-კი, რომლებსაც, სხვა ვარი „სიტყვი“ აწუხებდათ, ცხარე მზის თვალის გარდა, ხმა ამოღებულე მიდი-მოდიოდნენ მიორღ-ბლულენებ, ქუჩის აქეთ-იქითა ქვეფრთხელ და თითქო თავიანთ ბედს ემუქრებოდნენ გაქობასა. ალექსანდრეს ბაღის გვერდზედ მოვიდოდა ზემოლგან. დღეუხლოვდი თუ არა იმ კუჭქულს, სიღაც ათასწიანი ძველი, თუ ახალი წიგნების გამოყვლელები სხედან, თვლიან ასეთი სურათი გადმეხალა: ქვეფრთხელ მოეკეცნა და თავი ჩაევიდა ახალგაზდა „ღმე და მალე გამაზნებულს ქვრებს ქალს. ტანისამოსის თაღბი ფერი ცოტა-აო მსესაეკრფა, თუმცა კერე არ გასცვლოდა. გარს შემოპოხვოდა სამი ბატარა ბავშვი, ერთი მხოლოდ პერანგის ამბარა იყო, სხვანი-კი თითქმის ძლივს

ნიშნულბას; დღეს კავკასიის სასწავლებლებში დაიწყო შემოსვლა ბავშვებმა ისეთ მიყრდნელებს და მიყრდნელებს ადგილებში დაიხარა, სადაც სასწავლებლის ხსენებაც არ არის. მაგრამ, რადგანაც ყველა საზოგადოებას სარგებლობა დამოკიდებულია ბელლიზის დამოკიდებულება იმის ნივთიერის მდგომარეობისაზე და რადგანაც კავკასიის სასწავლებლის სამარჯნეველი კომიტეტი ამ ეპოქაში მხოლოდ გაბეჭდილი, ამიტომ საწყალ და ღარიბ ბავშვების სწავლა-განათლებაში მხოლოდ წარმატებას მხოლოდ მაშინ ვერისტყობ, თუ ჩვენი ქართული საზოგადოება, რომელთაც ზნეობრივი, ისე ნივთიერი მხნე დახმარებით და თანაგრძობით შენდა სასწავლებლის შენობა, შემდეგშიც არ მოაკლებენ სასწავლებელს თავისი ზნეობრივისა და ნივთიერის დახმარებას და არ დასტოვებენ ბედის ანაბარად სასწავლებელსა და იქ მოსწავლედ ღარიბს ბავშვებს.

მასწავლებელი კავკასიის ქართული სასწავლებლისა

ლ. ბოკაძე

ქობრა

ზნაობა, 2 ივლისი. მღვდ. ბოლა. სიღბსიერი ხუნდაძის შეკვლინებით და სხვათა დახმარებით სოფ. ციხესაყვიის ტყის (გურაშვი) მცხოვრებლებმა ააგეს ერთი კოხტა და სკოლისათვის მოზრებულნი შენობა და სექტემბრის პირველ რიცხვიდან უკვე სწავლა იყო. მოსწავლეობა რიცხვი სამოცდაათს აღემატებოდა. სოფლებში გაული სიხარულითა და სიამოვნებით სვებდა, რომ იმთავითა მხნეობა, სხვათა თაონობასთან შეერებულმა კეთილი ნაყოფი გამოიღო. მაგრამ ეზლი, სამწუხაროდ, წინააღმდეგობას შეუძლებელად გარდაექცათ და ამდენის ხნის მსაღწერებში არის ტექსტის წესები. აი მხნეობა: ერეთის საზოგადოებაში, რომელნიც დაღვივდნენ ეს არი სოფელი, იანგის პირველ რიცხვიდან დაბტკიცდა სამინისტრო სკოლა, თუმცა სკოლისათვის შენობა არც მაშინ იყო აგებული, როცა სკოლა დაბტკიცდა და არც ეზლი, როდესაც ბავშვები მიიღეს და სწავლა დაიწყო. მაგრამ ეს ერეთის საზოგადოებისათვის დიდად თავ-შესაწყობებელი როდია. იქნება იფორმა: კრძო სახლს დაიქ. რავედნენ დროებითათა, ნაფიყურის ღმერთი!

სკოლის მაგიერობა თავზედ მოახვიეს სასოფლო კანცლიარობა და თუმცა კანცლიარობა თავის მხრივ ბევრს სტელობდა, რამე ნაირად თავი დახვდა არა სისამიფნო სტუმრისაგან, მაგრამ ბოლოს, მეტე გვა არ იყო, თანამაზა გამოაკლდა. რამდენად მოზრებულნი იქნება უმისიათაც კანცლიარის ვიფრო შენობაში მოათხება კანცლიარის საქმეებისა, მოსწავლეებისა და მასწავლებლებისა, ეს აღვიო წარმოსადგენია.

ამ ამბავში (რომ სკოლის საკუთარი შენობა არ ქონდა), თუმცა წინადაც დააჯერეს, რომ „მზად გვქვენს ყველაფერი და არიქა, მასწავლებელი გამოავიჯგზავნეთო!“, — დაირეკისი უკრამის მიაღწია, მან ფიცხელად განაკრულებდა მოახდინა და მისწერა, ვისიც ჯერ იყო, რომ ერეთის საზოგადოებას სექტემბრისათვის სკოლის შენობა უთოდე მზად უნდა ქონდესო. მამასახლისმა მიპირა

თავის საზოგადოებას და ფულიც გაავტო სოფლებს, მიუხედავად იმისა, ამა თუ იმ სოფელის ხელ-მოწერილი აქვს „პრივილეგია“; თუ არა. თუმცა ციხესაყვიის ტყის მცხოვრებნი ბევრი პატრესადები მიზნზე აქვთ, რომ, თუ უნდა-ყოლოდნით არა, ისე არა შეაწინა-რა ერეთის სკოლას, მაგრამ მანაც ძალს რთავენ. აი, ეს პატრესადები მიზნზე: პირველი ისა, რომ ციხესაყვიის ტყის მცხოვრებლებს, როგორც ზემოთ არის ნათქვამი, ხელი არა აქვთ მოწერილი იმ განაჩენზედ, რომლითაც ერეთის საზოგადოებამ განაცხადა სურვილი თავის საზოგადოებაში სამინისტრო სკოლის დაბტკიცებისა.

მეორე. ეს არი სოფელი დამოკრებული ერეთის კანცლიარებიდან, სადაც უნდა აშენდეს სკოლა, ხუთი-ექვსის ვერის მანძილზედ და, თუ მეტი არა, ნაკლები მანძილი იქნება. ამ სიშორეს დაუმეტებ საზოგადოებების უფარვისობა გურიაში და განსაკუთრებით ერეთის საზოგადოებაში.

მესამე. ციხესაყვიის ტყეს და სასოფლო კანცლიარის შუა ჩამოღის მიდინარე სუფსა, რომელიც, როდესაც აღიღებოდა ბოლმე, ისე მრისხანდა მოპქებს, რომ ხილები თან მიუქვს და რამდენსამე ხნით შემწყვეტილია მისგლო-მისგლო.

ნუ თუ ეს მიზეზნი საქმითა არ არის, რომ ციხესაყვიის ტყეს ძალი არ დატარონ? იმ შემთხვევაშიც, სკოლაც რომ არაა ქონადით; თორც რა ქუთაში მოსასვლელია, როდესაც ციხესაყვიის ტყელებმა ათის ორასი მანეთი სკოლის აშენებაში დახარჯეს მასწავლებლად დიმიტრიანე, სასულიერო სემინარიში სწავლა-დამთავრებული და წლიური ჯამაგირი განაწინით დაადგინეს სკოლა მანეთი, რა გორკის სამინისტრო სკოლებში, ცხვენებთან, თქვენი სკოლა გააუქმებ და ჩვენ შემოავიეროთითო. ეს სკოლა რომ გაუქმდეს, რაც მოსალოდნელია, თუ ერეთის სკოლის ხარჯი ციხელებს თავზედ მოახვიეს, მაშინ სამოცდაათეხმეტე ბავშვის მაგიერ, ხომ არ ექნება შეძლება ერეთის სკოლის თქვენსებრის მეტი მიიღოს და სამოცს ემავჭილს რაღა ეშველება? თუ ას-სამოცმა კომპმა კაცმა შესძლო ათის ორასის მანეთის გადახდა სკოლისათვის და ახეჩხებს მასწავლებელს წლიურად სამასი მანეთი აძლიოს ჯამაგირი, რატომ ესევე იმდენს უკუქვლიან ორას და სამას მოსახლე კაცს? მაგრამ თითო-ორთადაც, თუ მეტი არა, უკუქვლიანთი კაცი ყოველთვის ყოფილა და არის, რომელსაც თავისი ცხოვრებისა და ასრე-ბით სავადა მომძეოთა შორის მტრობის და შურის ჩამოვლება გაუხდა რომ იმით ისარგებლოს და „პროშენიების“ წყობით ჯიბეში გროშების ჩამისიარლოს.

ამას წინად ციხესაყვიის ტყემ გაგზავნა ამორჩეული კაცი მაზრის უფროსთან, და შეატყობინა ყველა ამ ამბავი. მაზრის უფროსი შემპირებულა, რომ ამა და ამ დღეს ამოვლდა იქ ადგილობრივი გვიგებთ თქვენს აკავიერებასაო! მაგრამ ის დაბრუნებულნი დღე გავიდა და ჩვენი საზრის უფროსის-კი არ მოსულა. ვინელოვნებთ, რომ არ დაგვტოვებენ უკუჩადებომლად თავისის სამართლიანის მოქმედებით ააცლებენ ჩვენს

სკოლის გაუქმებას და ჩვენს შვილებს უსწავლელებად დაჩრენისა.

ე. თუმარაშვილი
ქ. ზღრი. 10 ივლისი. გუშინ სამხურის სტენის მოყვარულთა საქველმოქმედო აზრით განიხილეს წარმოადგენა ქართულ და სომხურ ენაზე, ქართულმა წარმოადგენმა ბლომად მიიზიდა ქართული საზოგადოება. თუნდა რომ თვეური უდაცა არა ყოფილიყო წარმოდგენა, მანაც კიდევ გულ შემატყვარი ქართველები, ჩვეულებისამებრ არ დაზოგავდნენ კეთილის საქმისათვის ხელს ვაგებართათ, დახმარებოდნენ, თავისი ღარიბ ქსიდან შემწეობა აღმოჩინათ შემძლებისამებრ. წარმოადგნეს ერთ მოქმედებიანი ვადელონი „ჩაყოლას ჩაირვეა სჯობი“, რომელშიაც მონაწილეობას იღებდნენ კ. ხითაროვისი, ე. კულიცივისი, ნ. ნაზარევისი და ს. არბუნიოვი. შემოსავალი ამ წარმოდგენიდან გადაღებულ გორის სომხის საქველმოქმედო საზოგადოებას ენტრატების დროს ვალობდა სომხურად, ფარდა ჩამოხვეებულ სტენაზედ, ქალ-ვაგების ხორა 30 სულისაგან შემდგარი. სიმდიერში შესანიშნავი-კი იყო, რომ მომეტებული რიცხვი სომხურის სიმღერებგან ქართულ კილოზედ არის აშენებული. კარგად და სამედლობელ საქმეს იხანენ გორის სომხურის სტენის მოყვარულნი თუ შედგებისათვის სიმღერებს და წარმოადგენენ ქართულ ენაზედც ვაშარბებულ, რადგანაც მამინ ის 9 1/2 გორის სომხს საზოგადოებისა, რომელშიც სომხურად იწინა არ იცის, ბრმა-ყრთი აღარ დასწერება წარმოდგენის. მითამა შეგების სიტყვით, 138 მან. ბუფეობი გაყიდალთა.

დამწერი
შეიპროქსილი. აქეთ კარგა ხანია ვაივთა და მკა ეხლა ვაგზნებულთი კოლობაა. წლებულ მოსავალს ძალიან კარგი ამინდები უფავა, მაგრამ წლებულდგომეწყალდობამ თითქმის უშვებენი წარსული წლებიც. სულ რომ ცოტა ვინაგარიზოთ, სამი მილიონი ზარალი მისცა გუფათას მაზრას წყალდობამ. მეღანლოს მინდორზედ იქნებოდა დათესილი არა ნაკლებ 15 ათასი ხალვარისა; გამოსავალი რომ ვინაგარიზოთ, შესდგება 300,000 ხალვარი, სულ უკანასკნელი, თითო ხალვარი რომ თუნდად ჩავავლოთ, შეადგენს სამს მილიონს. წლებენ წყალ-დობამით ერთი კლემ დამბტკიცა, რომ ნაპირების გამაგრებითა და ყოვრების აყვანით საქმეს არ ეშველება, თუ სხვა უფრო რიგის ღონისძიების არ მიმართეს. გზა ისმის, რომ არხები უნდა გაიყვანონ არასმადგან მეღანლოს მინდორზედ და ამით წყალი შეავტოვონო. თუ ეს ხმა მილემ გამართლდა, ორ ნათრის სარგებლობას მოუტანეს მზარას; ჯერ ერთი, დახსნის ყოველწლიურ ზარალისაგან, და მეორე—წყლის ნაპირებზედ უშველოდ დასახლებული ხალხი, რავინდა რომ იქ არ მივლეს, თუკი დროზედ წყალი ექნებათ.

მდედრობის ამბანაგი, თვით ბრაზოდმე ბელი ბ-ნი სტარლსკიც იყო ამის ბრმა სალიანში, და ეხლა ყველა მათი გამომიბეა გარდაცვა დასამთავრებულად გამომძიებულ თ. გულცივისა. ამ საქმის თამაზედ დატყრილია მხოლოდ სამი კაცა, თათრები, მეტელები, რომელიც ცოცხალი დასტოვეს და ორიც კარახალის სიღდურის ჩაფრებნი, რომელთაც მოუკლავთ ტე-ჩიანი მეტელებს სიტყვით. ცენენილდს უარზედ არიან ჯერ-ჯერობით. ამსაწინათ ხევი იზავეს ხელის ჩემოდანი ტერიანისა, რომელიც წაღებულ იყო მკვლელებისაგან. ამის დაუბრათი ისიც კიდევ, რომ ამ რამდენსამე თვის წინად სალიანში გულცივის ერთი ვაჭარს ღლებია და ვაჭარებს 7000 მანეთი ფულად და ცოტა რამ საქონელი. ქტრლები დღესაც არასად ხანს. ევეი აქეთ ქალაქის ერთს პოლიციელზედ.

პირველ შეათათვიდაც დაიწვიება ხელ-ახლად თევზის ქტრა, რომელიც სოფელ წლიობით ორის თვით არის ბოლმე შეტრებულთი. მაგრამ დღემდე არ იციან ვის დარჩება ბოფე-პრობი-სლი, სიღლი და სხვები. 24 მანის იყო ვაჭარობა, თუმცა ვაჭარობაში ბილოლი დარჩა ძველ მოიჯარადღეს 45000 მან., მაგრამ მეორე იჯარის გამო არ დაღუტკიცეს. ქაღოლები ვაგზხანა სამინისტროში და ბასუბს დღე-ღამეზედ ელიან.

შსტომობის წვალი ახაბაი

ინგლისის გასტოუბაში მოთხრობადაც სახმელე ამბავი ერთის ფელვასა, რომელც მოსკოვთან დადარბატანაის ორს ზოგადეს, ისტ ინდოეთში შეყოფს, ერთი ამბებანი გაბატანი ფელვასა, მეორე—ბორშიაქი მეუფედ, და რა ბაზრობათა ჭქონათ ეს თავსწინ-დამწილი დაუკვლა: სრულიად ზედას ითასმა ზეუგად, ხო შეუგულედა დაი და გასადანი გეგლე; შეუგულედა მძე ორს, ერომანეთის ბარდაბთ შეოფე გახმადგან შეკადნენ ორნავე მტურნი. ფელვასა და შეუგულესათის წამას განმავლობაში უმრავლდეს. ხდენ თუმცე ამ თათხმა შჰაითა ჯანგულეუბ-განცხახებულნი. ბგელს ეგრეტ ბათა მქეაქვად და გერე შეოგრედა გათხის სამხმელე კაიდაე ბორშიაქისა შეუფადისა. იმე წუთს ითასხვან და მთხეულესავთ გამაგრანც კანტანსა ფელვასა. რადგანც სანთაფე ასათესა შეუგულენ თათხში, ბარგელში გამოიყვანეს გეგლსაგან დატხნაღდა შეოგრედა, რამდენსავე უგულე-ბორშიაქი იყო და რამდენსავე საათის შეუგულე გარდიცებულედა წყალ-დობამით ერთი კლემ დამბტკიცა, რომ ნაპირების გამაგრებითა და ყოვრების აყვანით საქმეს არ ეშველება, თუ სხვა უფრო რიგის ღონისძიების არ მიმართეს. გზა ისმის, რომ არხები უნდა გაიყვანონ არასმადგან მეღანლოს მინდორზედ და ამით წყალი შეავტოვონო.

წინადაცა ბრესაღენტო საფრანკეთის ტესუნებადაცა გახშირებულ და დიდ დადგანთქმულით თუმცე ფორტოგრაფების მოგარადგან ფორტოგრაფებსა თავი მოაბესწყეს ნება დატყრთით თქვენი სურათი გაჯავალითო, იგი იმეღებულე შექმნა ერთი დღეა შეუადგინე სრულიად ამითავან შექმნათ თუმცე. ამ გარდადღე-მალე ფორტოგრაფები შეიქმნენ სუფრანკეთის გარეშე საქეთსა სამინისტროში. სზარაფე ბრესაღენტო სწაქეთ ბრესაღენტო დაიდას გულ-მოღვინებო, სწაქეთ ბრესაღენტო რომ თვის ასრეკენება, ამ დროს მეორე სურათის აღებება, მესამე გაჯავლებულე გამავლობა. ევედა-

ნ-იკ ისე გულ-მოღვინებულენ და ისე სწაქეთ ბრესაღენტო, რომ ბრესაღენტო გახშირებულ და დიდ დადგანთქმულით თუმცე ფორტოგრაფების მოგარადგან ფორტოგრაფებსა თავი მოაბესწყეს ნება დატყრთით თქვენი სურათი გაჯავალითო, იგი იმეღებულე შექმნა ერთი დღეა შეუადგინე სრულიად ამითავან შექმნათ თუმცე.

სალიბრატურო კონგრესი

ბელგიის ქ. ანტვერპენში ამ ეპოქად ლიტერატურათა კონგრესია, რომელსაც სხვათა შორის ქონია სჯა იმის შესახებ, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს აწინდელ მწერლობისათვის, რომ სუფუფუფადაც აუფადეცე სალიბრატურო საყოვარება. ეს საჯანო ფრანგულ საყოვარებუ საჯანო და დიდა ხანსიად გამოყვეათ. „Independance Belge“-ის რედაქტორმა ბერანდამ, რომელცამოა სხვათა ეს საქმე კონგრესისა და ურჩავს, რომ საშუალება მიადონ რამე ამ გასტოუბას ასავაგამად, რომელსაც მხოლოდ სხვათა განუბით ნაწარმოებთ სუფადეგულესად და გარდადგამაგულესად დას მსადასა არხოვია არა ჭქით თავის გასტოუბაში. მაგრამ მხელე გაჯავანეუტო შეიქმნა, თუ რა დიდე ესმარ კონგრესს ამ გაჯანს უფადრანის საქმის შესამდგენულად.

შეუგულედა მრავალის გამოთას კონგრესისა დაჯავანეს, კონოკოს საჯანინ-ბუბლა დაქვეაუფლებით, გაჯანინ, რამდენხან განხილავთ უფავა ჭქეს აკტორის დამატხრომის მოქმედება ამასცა და წარადეს ურჩახვალა დადგინად, და ამ გასტოუბით იქმნას დასწავლა გამოითასო. ამს გარდა კონგრესს დაჯავანეს გასტოუბს დაჯავათი აღნიშნის სოფდე, საიდან ამ ამბავს და წინადაც იღებენ.

შეუგულედა წაითხულ დაწინაშესა საჯანინსო საყოვარებულე ბილეთების და შემთავრებულე ეწინადაცეუტო გრემე ფორტოგრაფის დაწინაშესა მესხსა. მითამადასა მურადინი და შეისწავლან და მოექმნადგან, რომ რავათა და განუბოთხებულნი ურჩახვალსტან შეიქმნენ.

წამილები რამადანის მიმართ

ნება მიმბოეო თქვენი გასტოუბის შემწეობით მადგლავს გამოუგულედა. რამდენსადაც, რომელსაც სხვათა ეს საქმე დაჯავანეს უფადრანისათვის შემოსწრა საბრადეა, „მეორე სიტყვა“.

ი. შეპირაშვილი

პეტერბურგის ბირჟა, 8 ივლისი

გადასაყვანილი	ბირჟის	მან. კ.	ბან. კ.	მან. კ.
რუსეთის ვაჭრობის ბირჟის	148	149	—	—
ფული.	—	—	—	—
5% პრვილეგიის მონაგრობის სესხის მომგები ბილითო	—	—	—	—
მეორისა	—	—	—	—
4% მესხის სესხისა	—	—	—	—
სასტუმროთა თავდასახეობის ბანკის მომგები	—	—	—	190/1
გირანების ფორცხლენი ტელიის ბანკისა:	—	—	—	—
6%	101/4	—	—	—
5%	101	—	—	—
ქუთაისის ბანკის 6%	102	—	—	—
5%	101	—	—	—
5% ობლიგაცი. ტელიის ქალაქის საყრდენობის საზოგადოებისა	99	—	—	—

ნიმარისი გონტა

ბ-ნ მ-ნ—ლ-მ. სტუდის ამბავს იწვევით, მაგრამ იმას-კი არ აღნიშნავთ, სად მოხულია ცხ სტუდია. ნება მოგვეცეთ გითხროთ, ჩვენს დალოცულ ქვეყნის რომელ კუთხეებში უნდა მოხდეს?

